

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Ne ten tėvynė, kur skaniausias valg
turėtų su savo kapitalais kurtis Lietuvoj
Amerikos lietuvių, nuvykusi pasisvečiuoti
Amerikos lietuvių
aip pasakė viena
etuva.

LIT. METAI. 159 (451) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ANTRADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 12 D.

KAINA 3 CENTAI

D A B A R

Pirmyn choras
Karpus sako
Akių dūmimas
Mažai žinoma

JUOZAS TYSLIAVA

Atrodo, kad tarp visų tų užsienio svečių, kurie šią vasarą lanko Lietuvą, labiausia buvo laukiamas Chicagos lietuvių choras PIRMYN. Lietuvos Aidas rašo, kaip tas choras buvęs sutiktas Kaune. Be to laikraštis pastebė:

"Pirmyn dirigentas Kazys Steponavičius, pareikšdamas džiaugsmą, kad Lietuvos laisvės brangios sukakties metais jis turėjo laimę į savo tėvynę atvykti ir čia savo tautiečiams galės parodyti savo pasiekimus dainos meno srityje, kuri yra viena iš svarbiausių lietuviškos dvasios palaikymo jaunųjų Amerikos lietuvių kartojė veiksmų".

Toliau, kaip Lietuvos Aidas praneša, Steponavičius taip pareiškė:

"Mes atvykome ne tik parodyti savo pasiekimus dainos mene, bet kartu čia norime daugiau įgauti lietuviškos dvasios ir ja sustiprėję grįžti į Ameriką ir dar su didesniu intensyvumu ją skleisti".

Dirvos redaktorius K. S. Karpus klausia "ko gero reikia tikėtis iš Jurgelionio?"

Matyt, kad šis klausimas daug kam rūpi. Kleofui Jurgelioniiui paėmus SLA organą redaguoti, Dirvos redaktorius taip pat abejoja, ar dabar Tėvynė galės būti vedama savarankiškai, kaip tai buvo Vitaičio redagavimo laikais. Dėl to Karpus toliau sako:

"Kaip rimtas žmogus, suorganizacijos reikalus, jis gali taip pat gerai tarnauti Susivienijimui, Bet..."

Ir tas "bet". Dirvos redaktoriaus nuomone, šitai atrodo: "Jeigu Jurgelionis klausys Grigaičio, Tėvynės pateikimas į jį rankas duos visapusišką sustiprėjimą socialistams ne tik Susivienijime, bet ir Amerikos lietuvių išsivijoje".

Jau mes rašėme, kad Amerikos federalinės valdžios agentai tardė ne tik nacių, bet ir komunistų vadus. Kaip nacių vadus, taip ir Amerikos komunistų partijos galva, Browderis, pareiškė, kad "jeigu Jungtinėms Valstybėms tektų kariauti su Sovietų Sąjunga", tai jis kovotų Amerikos pusėje.

Šią Browderio pareiškimą pakartojo visa Amerikos spauda, išskyrus Daily Worker ir kitus sveltomis kalbomis einančius komunistų laikraščius, kurie, tylię daugiau, kaip dešimt dienų, staiga prabilo.

"Tai kapitalistų spaudos išmislas..."

Bet tai ne išmislas, nes tas, ką Browderis pareiškė, yra užrašyta valdžios agentų stenografijoje. Nežiūrint to, komunistų laikraščiai jau bando nu-ginėti tuos Browderio žodžius.

Tai tik parodo, kad visos tos komunistų kalbos apie demokratiją ir tėvynės gynimą yra paprastas akių dūmimas.

Kaip Lietuvos praeitis iki šiol, palyginti, mažai žinoma, parodo Lietuvos Aidas, pranešdamas, kad dar tik dabar rasta vieta, kur palaidotas buvęs didysis Lietuvos kariuomenės hetmonas Radvila Rudas.

Šio prieš keturis šimtus metų gyvenusio Lietuvos valstybės vyro kapas rastas Dubingių pilvietėje, Ukmergės apskrityje, netoli administracijos linijos.

Kas nežino, Radvilo Rudoj, bandžiusio įvesti reformaciją

PREZIDENTAS RAGINA VISUOMENĖ DRAUGE SU JUO SIEKTI GEROVĖS

Kviečia krašto gyventojus pareikšti didvyriškumą, kaip ir pirmieji Amerikos pionieriai

MARIETTA, O., liepos 8 d. — Šiaurės vakarų krašto 150 metų sukakties iškilnėse čia prezidentas Rooseveltas pasakė kalbą.

Girdamas ano laikotarpio pionierius, kurie ieškodavo naujų kraštų, prezidentas pastebėjo, kad ir dabar amerikiečiai tebėra "dvasinės emigracijos" būklėje, beieškant naujų rėbų savo socialiniams ir ekonominiams saugumui.

Rooseveltas pasakė: "jūs žinote, kad mes visada turime tokias ribas, socialines problemas, į kurias mes turime įnešti įstatymą ir tvarką. Su tokiu tikėjimu aš ir einu į priekį, būdamas tikras, kad ir jūs eisite draugu su manim. Nežmirškite, kad vyriausybė, tai yra

mes patys, bet ne kokia nors svetimos šalies jėga viršum mūsų. Aš tikiu, kad amerikonių tauta nesibijo savo sugebėjimo rinkti savo tolgiaus atstovus valstybei valdyti, kad jai reikalingas bendras saugumas ir kad ji turi tokios pat vyriškos dvasios 1938 metais, kaip ir 1788 metais".

Prezidentas smulkiai suminėjo socialinės apsaugos pfermones ir, sudavęs per petį stovėjusiam šalia jo senatoriui Bulkeley, pridūrė, kad jis yra tinkamiausias atstovas spręsti įstatymams apie socialines problemas.

Nežiūrint didelio karščio (90 laipsnių), prezidento kalbos pasiklausyti susirinko apie šimtas tūkstančių žmonių.

ISPANŲ TARPUSAVIO KARAS GALI DAR ILGAI NUSITĖSTI

Frankistai tikisi karą laimėti, svetimšalių kariuomenę atšaukus iš Ispanijos

PARYŽIUS, liepos 11 d. — Šią savaitę prasideda jau tretieji civilinio ispanų karo metai.

Karo žinovai Europoje mano, kad šis ispanų karas dar gali nusitęsti koki pusmetį iki išsčių metų. Taip manoma, atsižvelgiant į frankistų ir vyriausybinių karo jėgų ir jų kovos ataklumą.

Tokia nuomonė kilo praėjusią savaitę, sužinojus, kad nesikišimo komitetas Londone priėmė Anglijos ministro pirmininko Chamberlain'o planą apie svetimšalių savanorių atšaukimą iš Ispanijos.

Praėjo net dvylika mėnesių, kol nesikišimo komitetas prie-

jo prie tokio savo sprendimo. Italai ir vokiečiai mano, kad generolo Franko kariuomenė be svetimos pagalbos gali dar ilgai kariauti ir laimėti, kad ir atšaukus visus svetimšalius savanorius.

Italijos vyriausybė rūpi, kad greičiau įsigaliotų Italijos Anglijos sutartis, nes italams reikia greičiau sutvarkyti reikalus su Anglija Viduržemio jūroje.

Vokiečiai nesidžiaugia nesikišimo komiteto sprendimu, nes labai domisi įvykiais Ispanijoje ir Azijoje.

O anglai ir prancūzai yra labai susirūpinę įvykiais Ispanijoje ir Viduržemio jūros likimu.

PER VARENĄ EIS SUSI SIEKIMAS

VARĖNA. — Dabar Varėnoje taisomas plentas, kuris eina į antrąją Varėną (Lietuvos valstybėje). Kalbama, kad netrukus čia eis autobusai.

Okupuotoje Varėnoje yra 8 krautuvės, iš jų trys yra krikščionių rankose, kitos — žydu. Be to, čia veikia kooperatyvas "Darbas", pieninė ir lentpiūvė. Šalia to yra valstiaus įstaiga, paštas, miesto teismas ir lenkų Raudonojo Kryžiaus skyrius.

Užmezgus santykius su Lietuva, šios ir anos pusės abi arėnos tikisi turėti daugiau naudos. Spėjama, kad čia bus svarbus prekybos mazgas. O jeigu dar bus susijungta geležinkelio, tai čia galės būti ir gana didelis judėjimas. Varėna išaugtų, išsiplėstų.

Lietuvoje? Jau tada tas Lietuvos kariuomenės hetmonas ir Vilniaus vaivada suprato, kad lenkų įtakai bus galima atsipirti tik su reformatų pagalba. Bet, štai, to didžiojo Lietuvos patrioto likimas dar tik dabar rastas.

Istorijos ūkanose dar daug yra mūsų tautos ir valstybės praeities paslapčių. Ir jeigu mūsų tautos istoriją nebūtų rašiusi daugiausia, svetima plunksna, tai šiandien nereiktų mums grabaliotis patamsėje.

Skrenda be motoro. — Amerikos karo laivyno leitenantas Robert'as M. Stanley aukščiau debesų savo bemotoriu lėktuvu (sklandytuvu) nuskrido 225 mylias iš Elmira, N. Y. į Washingtoną. Tai bus naujas Amerikos rekordas.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, liepos 8 d. Šiomis dienomis Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, ministras pirmininkas kun. Mironas, Seimo pirmininkas Šakenis ir krašto apsaugos ministras generolas Raštikis priėmė Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos tarybos penkis įgaliotinius, vadovaujamus kunigo Balkūno iš Brooklyno.

KAUNAS, liepos 5 d. Vyriausybės atstovams ir gausiai visuomenei iškilmingai išslydėjus, į Vilnių parvežti Vytauto Vileišio palaikai. Karstas buvo apdengtas tautine Lietuvos vėliava, kurį į Vilnių lydėjo apie 150 asmenų. Čia jį pasitiko didelė minia vietos lietuvių visuomenės, kuri dalyvavo ir iškilmingose laidotuose. Rauniečiai uždėjo vainikus ant Jono Basanavičiaus ir Petro Vileišio kapų ir sugiedojo Lietuvos Himną. Veliomis Vytautas Vileišis palaidotas Vilniaus Rasų kapuose, Vileišių šeimos kriptoje.

KAUNAS, liepos 8 d. Lietuvoje gautos žinios, kad Po piežius paskyrė Palangos padegėliams šelpti dešimtį tūkstančių lyru.

OLANDAI ISPANUJOJE PRARAS PILIETYBĖ

HAGA, liepos 11 d. — Olandijos teisingumo ministerija paskelbė, kad Olandijos piliečiams, išvykusiems į ispanų karą, bus leista grįžti į tėvynę.

Tačiau tie Olandijos piliečiai kovotojai Ispanijoje, kurie negavo specialaus Olandijos karalienės leidimo ir išvyko į Ispaniją, praranda savo pilietybę.

Kaune pagrindinai remontuojama Vytauto Didžiojo bažnyčia. Vyriausybė remonta reikalams paskyrė 15,000 litų ir reikamos aukos.

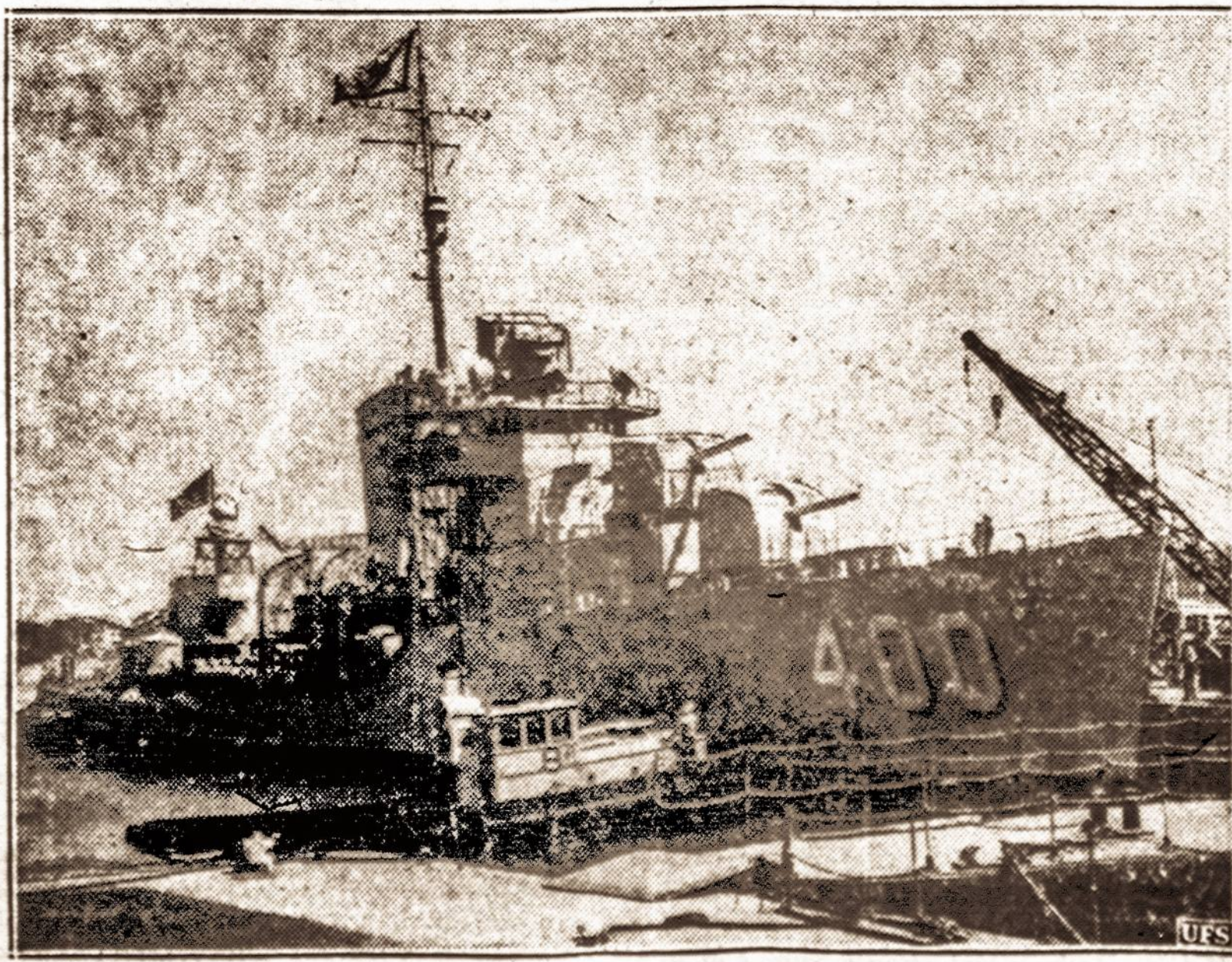
TAI BENT SENUTĖ

LINKUVA. — Puodžiūnų kaimo gyventoja Rozalija Plukienė yra, tur būt, keičiausia Lietuvoje: minėta senutė, turinti jau 117 metų, dar kiekvieną sekmadienį pėsčia nueina 14 kilometru kelio į artimiausią laul'odžio bažnyčią.

Be to, pastebėta, kad ji labai mažai ir retai teserga. Ru denį eina rauti linų su savo dukters dukterimi. Namuose paprastai dar rūpestingai auklėja dukters dukters vaikus, kurių vienas jau 14 metų.

Senutė daug atmena ir papasakoja iš praeities.

Verslininkų Sąjungos išlaikoma prekybos mokykla šiemet baigė 26 asmenys.

Greičiausias Amerikos laivas. — Šis naikintojas McCall yra greičiausias Jungtinių Valstybių karo laivas. Jis plaukia greičiu 47 mylias per valandą. Turi keturis penkių colių pabūklus ir keturias torpedų laidyklas.

LIETUVIAI! LIETUVĖS!

Jūs sielojatės, kad Jūsų sūnūs, dukros išaužta nutolsta nuo Jūsų ir Jūsų tėvų žemės. Bet ar Jūs viską padarėte ir darote, kad ten, kur tarp jaunų ta meilė Lietuvai pasireiškė kilmiais darbais, juos paremtumėt, padrasintumėt tolimiesiems darbams?

Kilnus ir drąsus didvyrių Dariaus ir Girėno žygis gal buvo ta elektros kibirkštis, kuri įžiebė kiekvieno jaunuolio širdyje pasiryžimą, paskatino daugelį jų pakilti į padanges ir neužleisti tos srities vien kitataučiams. Ar Tu, Lietuvi, nesididžiuoji tuo savo tautiečių žygiu?

Amerikos lietuvių jaunuoliai, susibūrę Dariaus-Girėno Aeroklube, sumanė atžymėti to didingo žygio penkerių metų sukaktį, padovanojant savo senos Tėvynės jaunuomenei — Lietuvos šauliams mokomąjį orlaivį.

Tie jaunuoliai dar nesuskubo sudaryti sutauptų, iš kurių jie galėtų visai padengti išlaidas dovanos pirkimui ir jos pervežimui. Jie visą šią vasarą paaukojo savo laisvą laiką, važinėjo po kolonijas Bet, deja, jų gražus sumanymas turėjo b. ti atidėtas — trūksta apie 500 dolerių.

Broliai, sese, skubėk paremti tą gražų jaunuolių pasiryžimą, neatidėliojant pasiūsk savo duolelę per konsulatą ar betarpiškai, kad liepos 22 dieną lakūnas Povilas Šaltenis galėtų išplaukti su ta dovana į Lietuvą!

JONAS BUDRYS
Lietuvos Generalinis Konsulas
16 West 75th Street.
New York City

VELIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

NEW YORKAS. Garsusis amerikonių lakūnas Hovardas Hughes'as praėjusį sekmadienį 7:20 val. vakaro savo lėktuvu išskrido iš čia per Atlanto vandenyną į Paryžių. Lėktuvas pavadintas "1939 m. New Yorko Pasaulinė Paroda" (New York World's Fair 1939).

Lėktuvas skris iš Paryžiaus per Šveicariją, Čekoslovakiją, Rusiją, Aleutu salas, Aliaską, Kanadą atgal į New Yorką. Tikisi per 5 dienas nusukti aplink pasaulį ir pralenkti Willy Posto rekordą.

WASHINGTON, D. C. Lenkai rengiasi šių metų rugsėjo mėnesį balionu kilti ligi 15 mylių į stratosferą. Kilti rengiasi lenkų kapitonas Z. Bužynskis, kap. Hynekas ir d-ras Narkievicius.

INDIANAPOLIS, Ind. Šios valstybės demokratų kandidatas į Jungtinių Valstybių prezidentus 1940 metais stato buvęs gubernatorių ir dabartinį aurtįjį komisijonierių Filipinų salose Paulių V. McNutt'ą.

SANCHAJUS. Jungtinių Valstybių karo laivai paklausė japonų įspėjimo ir pasitraukė iš karo srities Yangtze upėje. Šansio provincijoje japonai mėgina apsupti apie 100,000 kinu kariuomenės.

Kinų partizanai puola japonus Honano provincijoje, paliai Peipingo-Hankovo ir Honano geležinkelius.

HENDAYE. Frankistų kariuomenė keturiomis kryptimis pradėjo pulti į Valenciją paliai Viduržemio pajūri. Puolimas vykdomas ties Chilchesu, Valu de Uksu ir į Segorbę. Vyriausybiniškai įsitvirtina ir rengiasi atkakliai ginti Valenciją. Šiaurinėje Katalonijoje jie atrėmė kelis frankistų puolimus.

PORT CHESTER, N. Y. Au'ščiausioje Teismo teisėjas Benjaminas N. Cordozo mirė širdies liga. Politiniuose sluoksniuose kalbama, kad į jo vietą numatomas skirti senatorius Robertas F. Wagner'is.

LONDONAS. Politiniuose sluoksniuose yra vilties, kad šio mėnesio pabaigoje bus sudaryta Jungtinių Valstybių Anglijos prekybos sutartis.

PITTSBURGH, Pa. Plieno pramonės vadovai tikisi, kad rugpjūčio mėnesį pabrangs plieno dūbiniai.

Amerikiečiai apdovanoti Šaulių Žvaigždė

KAUNAS. — Už nuopelnus lietuvių tautai bei Lietuvos šaulių Sąjungai ši sąjunga apdovanojo kelias dešimtis veikėjų, karininkų ir šaulių.

Šaulių Žvaigždė apdovanoti šie Amerikos lietuviai: kun. M. Pankus (New Haven, Conn.), P. Narvydas (Brooklyn, N. Y.), Vincas Stulpinas (Chicago, Ill.), Rapolas Krutėnas (Maspeth, N. Y.), J. A. Mickeliūnas (Chicago, Ill.), Aleksas Banys (Cleveland, O.) ir GARSO redaktorius Matas Zujus.

Kapitonas Andriūnas Prancūzijoje sunkiose jojimo lenktynėse laimėjo pirmąją vietą. Tai jau antras kap. Andriūno toks laimėjimas. Kap. Andriūnas savo laimėjimais labai išgarsino baltojo žirgo šaulies (Lietuvos) vardą Prancūzijoje, karininkų ir šaulių sluoksniuose.

ORAS

Numatoma: giedra ir pastovi temperatūra. Saulė teka 5:34, leidžiasi 8:28. Dienos ilgis 14 val. 55 min.

KLAIPĖDOS LAIKRASTIS APIE VOKIETININKŲ IŠSIŠOKIMUS

Kaip jau žinoma, neseniai Klaipėdos vokiečiai buvo sukėlę riaušes, kuriose visai be reikalo teko nukentėti ramiesiems gyventojams. Dėl šio apgailėtino triukšmadarių išsišokimo Klaipėdos VAKARAI taip rašo:

Mes kaip tik šiomis dienomis nurodėme, kad Lietuva nori su visais savo kaimynais gerai santykių ir kad, iš visų pusių rodant gerą valią, tie santykiai labai galimi. Bet jeigu atsiranda neatsakingi išsišokimai, tai gali visos pastangos niekais nueiti. Toks apgailėtinas išsišokimas įvyko atplaukus laivui "Preußen" į Klaipėdą. Ten jau ni vaikėžai ir gal kai kurie nerūmūs elementai panorėjo neleistinu būdu demonstruoti ir nebeklausyti teisingų ir teisėtų policijos reikalavimų. Visas smulkmenas išaiškinti užvers-taisis tardymas, bet jau šiandien galima sakyti, kad to's olgrysy yra smerktinas ir ap-gailėtinas ir jis gali turėti pla-tiems gyventojų sluoksniams labai liūdną pasekmę. Klaipėdos uo-4 aplanko daug laivų ir dažnai susirenka didelės žmonių minia, kuri nori vieną ar kitą laivą apžiūrėti. Jeigu tą vakarą uoste susirinkę jau-nioliai nebūtų pradėję tvarką daryti ir neleistinu būdu elgtis, tai nebūtų įvykę jokių nesuspatingų. Bet, matyt, vi-siems ramybės nepatinka, ir kaip tik dabartinio laiku, kur norima nesuspatingus šalinti, atsiranda žmonių, kurie tur-gyventojus erzinti. Galima su-pažintinimu pažymėti, kad didelė dalis prie laivų susirin-kusių žmonių demonstrantams nepatirė, bet juos bandė nu-raminti ir išklaidyti. Mes ne-norime šiandien nagrinėti, kam tie demonstrantai patarnavo, bet tas yra laška, kad jie nei sau, nei Klaipėdos kraštui ne-patarnavo. Reikia tikėti, kad netrukus paaiškės, ar ir kaip tie įvykiai yra surišti su kai kurių asmenų ir organizacijų veikla. Be to, negalima nuty-lėti, kad ir kai kurių "Preu-ben" laivo keliautojų pasielgi-mas yra daugiau negu keistas ir nesuprantamas. Paprasčiau-salia mandagumo taisyklė re-ikalauja svetimoje vietoje elgtis korektiškai ir susilaikyti nuo tokių veiksmų, kurie šeiminin-kams gali nepatikti arba jų jausmus užgauti. Laive esantieji jaunuoliai savo elgesiu kai kuriuos mūsų karštagalvius skatintė skatino prie neapgal-votų žygių.

Visokie suvaržymai gal kai kam ir yra nepatogūs, bet jie mūsų sąlygoms vis dar yra re-ikalingi, kadangi krašte dar yra tokių elementų, kurie lei-džiasi išsivedžiojimais ir nori laisvę ir teises piktam panau-doti. Kur visi gyventojai yra pribrėndę prie pilietinių lais-vių, kur ir be suvaržymų ir už-draudimų žinoma leistinos rib-os, ten tikrai nereikia nieko varžyti ir siaurinti. Bet mūsų krašte šitokia padėtis tik tėra idealas, kuris nuo mūsų dar žana toli yra ir kuris tebus pasiektas, jeigu bus rodoma gerai ir nuosirdi valia ir bus vengta tokių žygių ir veiksmų, kurie tvarkos ir teisingumo or-ganus turi versti griebtis griež-tų priemonių. Mūsų krašte ga-li kiekvienas gyventojas ista-tymų ribose visus savo reika-lymus tenkinti, jis gali prisipažinti prie lietuviybės arba prie vokiškumo, bet jis negali nus-žengti prieš tvarką ir niekinti valstybę. Kas to pabandytų, turės pajusti valstybės galią. Visi nuosakieji ir ramieji krašto gyventojai šitą supran-ta ir nemėgsta tokių pliuskavi-mų, kurie dabartiniame laike, berods, yra labai madingi, bet vistiek lieka tuščiais muilo bur-bulais. Tokie įvykiai, kaip kad paskutinysis, gali inesti berei-kingo nesuspatingo ir astru-mo gyventojų tampe, jie taip pat gali pakenkti ir geriems "aimyniniams Lietuvos santy-kiams. Toi'el mes turime viso "krasto gero dėlei reikalauti, "ad neatsakingų elementų provokacijos būtų užkirstas kelias ir kad būtų imtasi jau iš anksto tokių priemonių, ku-rios apsaugotų ramius piliečius nuo piktybiško saulyalavimo. Visi geros valios piliečiai tu-rėtų valdžios organams padėti ir išsišokėlius sudrausti, nes "uo bus daugiau patarnauta, negu nesubrendėlių užtarimu. Lietuvos vyriausybė paskuti-niu laiku parodė daug prielan-kumo Klaipėdos krašto gyven-tojų pagėdėjimams ir paten-tino daug prašymų. Bet jeigu tokie išsišokimai yra atsaky-mas į nuolaidumą, jeigu taip suprantamas lojalus bendra-darbiavimas, tada, turbūt, at-liknamos įstaigos bus priva-stos peržiūrėti savo nusistaty-mą, peržiūrėti kai kuriuos žy-gius ir galvoti apie kitokias priemones. Kiekvienoje valsty-bėje gyventojai turi laikytis tvarkos ir gerbti įstatymus, ir kiekviena valstybė randa prie-monių blogos valios žmones su-drausti. Šito nereikėtų kaip tik dabar užmiršti.

SPAUDOS APŽVALGA

Dar syki per žandą

Lietuvos socialdemokratai dar syki užtraukė per žandą Naujienoms, kurios paskelbė, kad aukštesniam ginklų fon-dui esąs "akių dūmimas". Nau-jienų korespondentas, Para Bellm, rašė: "Sąsą...".

...Sios mintys parodo, kaip to-li Lietuvos socialistų sluoks-niai yra palikę užpakalyje Grigaičius, Živatus, Jonas Ja-rus ir kitus, kurie mano, kad lietuvių tautos ginklavimas šiuo momentu yra "akių dūmi-mas". Tiesa, Lietuvos lietuviai Amerikos Lietuvos politiniai yra toli toli palikę Amerikos lietuviai dar sroviniai ir parti-jiniai galvoja, o Lietuvoje jau dažniau ir dažniau imama gal-voti tautiškai ir valstybiškai.

Kodėl nepasimoka?

Naujienos praneša apie pa-stabos vertę Sveicarijos socia-listų partijos suvažiavimo nu-tarimą. Svarstyta klausimas, ar verta socialistams veikti bendrai su pažangnesniais bur-žujų sluoksniais (kitomis parti-jomis). Partija, 272 balsais prieš 46, nutarė, kad verta ir būtina, nes socialistų pareiga — visais būdais gerinti dar-bo žmonių būklę.

Mūsų socialistai tačiau nuo- pat savo atsiradimo buvo at-kaklūs ir pilni neapykantos priešai tautininkams ir jų sro-vei. Jie vertėsi talkininkavo ir bendrus frontus su komunis-tais (nuo kurių visi padori Euro-pos darbininkai ir socialistai kratosi) kūrė negu bandė rasti bendro žodžio su tauti-ninkais ir sandariečiais. Tiesa, mūsų socialistai ne toki kultū-ringi, kaip šveicarai.

Proga yra

Amerikie gimes jaunuolis studentas ir profesionalas in- teligentas vis mažiau gali nu-siskysti progų nebuvimu pado-riam lietuvių kalbos mokiniui si. Be lietuvių kalbos kursų (ir stipendijų) Columbia uni-versitete, New Yorke, Mariana-polio kolegija jau antrą sezoną skelbia lietuvių kalbos kursą (vasarią) "jaunajai mūsų in-teligentijai". Kursų pradžia liepos 6 d. Jaunuoliui dabar tik noro reikia. Proga yra apšviat. At- eis laikas, kada mūsų visuomenė pradės juoktis iš tokio jauno

inteligento, kuris dris teisintis savo lietuvių kalbos nemokėji-mą, "kad nebuvo kur moky-tis".

Ispanijos vidaus karas

Katalikų savaitraščio COM-MONWEAL redakcija šiomis dienomis paskelbė prisilaiky-sianti griežto neutralumo ispa-nų vidaus kovoje. Su tuo ne-sutiko savaitraščio "Iškūrejas". Šiomis dienomis prieš išėjo ir jezuitų redakuojamas savait-raštis AMERICA. Sako, Ameri-kos katalikas neutralu negali būti: jis turi linkėti Franco pusei laimėti, nes respublikos revoliucinį perversmą, kurio tiks-las buvo įkurti sovietinio tipo valstybę ir išrauti katalikų ti-kežimą. Franco gi paskelbtieji korporatyvės valstybės prin-ci-pai AMERICA sako, pilnai atitinka katalikybės prin-ci-pams ir popiežiaus encikli-koms. Katalikai čia neutralu būti nėra ko.

Mūsų katalikų laikraščiai čia pritaria Amerikos jezuitų organui: jie nėra neutralūs ir atvirai stovi Franco pusėje. Kairioji spauda, kaip žinoma, atvirai stovi už Negrino koali-cinę valdžią, į kurią įeina komunistai, sindikalistai, socia-listai, anarchistai ir kiti kairie-ji (atmetus trockininkus). Tauti-nė spauda mažai Ispanijos klausimu rašo, nes karą, tur-būt laiko tarpusaviu ispanų reikalui, apie kurį svetimaučiai mažai tikrų žinių gali gau-ti, ar turėti. Pernai aš siūliau linkėti pasiekimo Ispanijos respublikos gynėjams, nes, vie-na, jie vis dėlto, gynė teisėtą valdžią prieš maista, antra, kiekvienas smūgis Vokietijai ir Italijai (kurios mažų tautų teisių negerbia) yra naudin-gas Lietuvai. Nežinau, ar kiti tautininkai šitą mintį priėmė.

Kas veža, tą ir plaka

LAISVĖJE įdėta daugeliu atžvigių įdomus V. Kavaliaus-ko (iš Tacoma, Wash.) lai-škas, kuriame sakoma:

"Tacomai lietuvių 19 šeimų-ny. Vaikus įskaitant, bus 4 tu-ziniai. Yra ALDDL kuopa iš 24 narių, LDS kuopa iš 17 na-rių".

V. Kavaliauskas visomis įe-gomis bando šiuos lietuvius pa-laikyti klaidingame netautiš-kame kelyje. Sako: "Gavęs 10 egz. žurnalo 'Voice' (kurį mū-šų jaunieji komunistai leidžia) bandžiau visiems siūlyti. Bet žmogus paėmęs vieną pusę viršelio apžiūrėjo, paskui ki-tą, ir nieko nesakęs atiduoda atgal. 4 egz. šiaip taip įsiū-liau".

Tas pats ir su ALDDL rās-tais ir žurnalu ŠVIESA: "Zinau, čia tuos raštus teska- to 5 mūsų kuopos nariai, kiti pasižiūri ir paveikslus ir — perskaityta". Negalėdamas ko-munistinės literatūros parduo-ti, ar aukų parinkti, V. Kava-liauskas sako: "Iš savo kiše-niaus pinigus pasidėdavau". Ir ALDDL kuopelė palaikyti, sa-ko, "už pusę narių savo pin-gais metinę mokėstį centrui pasidėdavau".

Zodžiu, žmogus dirbo kiek-galėjo iš prigimties tautiškus savo brolius kreivus norėda-mas padaryti. Ką už tai gavo? Jo garbinamas vadas, A. Birn-ba, viešai LAISVĖJE pareiškė, kad tokie Kavaliauskai per 20 metų komunistams dirbdami "nieko neišmoko", nes neišpla-tina "Voice" žurnalo.

KUR AUGA VAIKAI

Kartą penkerių metų nai-vus blondinukas klausia ma-mą:

— Ar tiesa, mamyte, kad vaikai auga darže.

— Taip, mano popytk.

— O po kokio daržove aš iš-dygau, mamyte.

— Po tuo didžioju plačia-lapju kopūstu, vaikelai.

Po keleto dienų vaikas ima baistai šaukti ir mušti iš visų jėgų tarnaitę, kuri ketina piauti daržę kopūsto galvą.

— Nepiauk, nepiauk, besir-de, rečia jis. — Tu mano bro-liukui nupiausi koją.

Kaip šaukia, taip atsiliepia

Ilustrowany Kuryer Codzienny savo 150 Nr. skiltyse patal-pino šitoki piešinį su parašu (verčiame lietuviškai): „Kaimy-nas lietuviškai bus „kajman“ — krokodilas“. Taip laikraštis vaizduoja lietuvišką kaimyną...

Kuntaplio, karikatūristas St. Žukas pietų kaimyną įsivaiz-duoja truputį kitaip. Parašą jis deda tokį: „Kiaulystė lenkiškai bus swinstwo, gi kas tas swinstvas daro bus kiaulė, o ne kai-mynas.

BALTIJOS SANTARVĖ TVIRTA IR NEPRIKLAUSOMA

Lietuvos iniciatyva 1934 me-tais sudarytoji tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos, Baltijos Santarvė turi svarbiausią tiks-lą bendromis jėgomis bei pa-stangomis ginti tų valstybių bendrosius reikalus tarptauti-niųjų santykiuose ir patikrinti jų saugumą bei nepriklausomybę.

Kasmet įvyksta Baltijos Santarvės užsienių reikalų mi-nistrų dvi konferencijos, ku-riose aptariami susitarusių valstybių bendradarbiavimo, susitarinimo ir užsienių politi-kos klausimai. Iki šiol Baltijos Santarvė veikė labai sklan-džiai, įvairūs ryšiai tarp Lietu-vos, Latvijos ir Estijos buvo nuolat stiprinami. Lietuvai už-mezgus diplomatinis santyki-us su Lenkija užsienioose ir Baltijos kraštuose pradėta spėlioti, ar neįsiskyręs Baltijos Santarvė iš iškiliolines savo va-gos. Mat, emė skilusi gandai apie Lenkijos didelius planus įtraukti Baltijos valstybes į jos politikos įtaką.

Buvo rašoma ir kalbama, kad Lenkija stengsis sukurti naują valstybių bloką (grupę) tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų. Į tą bloką turėtų įeiti Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenki-ja ir Rumunija. Tai ne naujas lenkų užsimojimas. Panašiu valstybių sambūrii lenkai sten-gėsi suburti tuojau po didžiojo karo. Tada lenkams labai pri-tarė latviai, estai ir rumunai, dalinai ir suomiai. Šitos val-styybės tada tokiame bloke matė apsaugojimą nuo Sovietų Ru-sijos puolimo pavojaus. Lenkai tokia santarvė žadėjo Vakarų Europą apsaugoti nuo rusiško-jo bolševizmo. Anuo metu len-kams nepavyko toki sumany-mą įgyvendinti tikrai todėl, kad jam pasipriešino Lietuva, kuri nenorėjo jokių santykių turėti su Lenkija.

Dabar, užmezgus santykius su Lietuva, Lenkijai matyt at-rodė, kad valstybių santarvei nuo jūrų iki jūrų svarbiausia kliūtis esanti jau pašalinta. To-dėl vėl pradėta kalbėti apie lenkų norimą sukurti didžiąją santarvę. Labai daug spėlioj-i-mų teko girdėti ypač pasta-raisiais laikais, aštuntosios Bal-tijos Santarvės konferencijos

belaukiant. Laukta, kad šioje konferencijoje pasireikš naujų srovių tikslu nukreipti Baltijos valstybes lenkams pagėdau-jama linkme. Tačiau taip ne-atsitiko.

Dabar jau ir latviai ir estai, matyt, nėra tokie karšti lenkų sumanymų rėmėjai, kaip buvo senaisiais laikais. Latvija ir Estija turi visai gerus santy-kius su Sovietų Rusija. Bolševi-ku raudonosios armijos pa-vojuos joms neatrodo galimas, jeigu Sovietų Rusijai nebus pa-svirtinga. Baltijos valstybių už-sienio politika, leidamos į len-kų projektuojamą didžiąją santarvę, Baltijos valstybės at-sistotų skersai kelio Sovietų Rusijai. O nuo Sovietų Rusijos puolimų pavojaus tokia santar-vė nebūtų pakankamai garan-tija.

Be to, Latvija ir Estija ma-to, kad Lenkija veda vingiuotą ir neaiškia užsienių politiką, to-dėl bijosi su lenkais risti savo likimą. Taigi dabar Lenkijos planams aiškiai nepatiria ne tikta Lietuva, bet taip pat Latvija ir Estija. Suomija jau seniau buvo nutolusi panašių kombinacijų ir ji artinasi prie Skandinavijos valstybių.

Tokiomis aplinkybėmis, aš-tuntoji Baltijos Santarvės kon-ferencija nedavė jokių netikė-tinumų. Toji Santarvė paliko tvirta ir nepriklausoma. Užsie-nių reikalų ministrų konferen-cija svarstė tikrai politinius klausimus ir visuose klausimu-se pasireiškė nuomonių ir nusi-statymų vieningumas, ypač pabrėžiamas toliau stiprinti ir plėsti Baltijos tautų bendra-darbiavimą ir vieningai veikti užsienių politikos klausimuose.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministrų kon-ferencija, posėdžiavusi Rygoje birželio 10—12 dienomis pa-skelbė spaudai tokį pranešimą: Užsienių reikalų ministrai susirinkę į savo 8 konferencija pranešė apie paskutinę savo vyriausybės užsienių politikos eigą ir apsvaistė savo kraštų santykius su kitomis valstybė-mis, taip pat dabartines tarp-tautines padėties atsiliepimą į jų kraštų bendrą padėtį, kons-tatavo, kad santarvė ir bendra-

darbiavimas tarp trijų kraštų sudaro pagrindinę bazę ir le-miantį principą jų veikimui tarptautinės politikos srityje. Užsienių reikalų ministrai pareiškė savo tvirtą valią nesigailėti jokių pastangų, kad jų kraštui bendradarbiavimas bū-tų sėkmingas ir konstruktivus, jeigu ir kad bendradarbiavimu bū-tų patikrintas moralinis ir ma-terialinis pasiekimas.

Jie su ypatingu dėmesiu ap-svarstė bendradarbiavimo me-todus politinėje ir diplomatinė-je srityje, taip pat, ir tai, kas liečia kontaktą tarp šitų trijų kraštų atstovų užsienioose, ly-giai kaip ir kontaktą tarp už-sienių reikalų ministerijų. Konferencija su pastenkinimu atkreipė dėmesį į 7 ir 8 konferencijos tarpe įvykusį tri-šalių konvencijų pasirašymą, suvienodinant kelsių ir čekių įstatymus, taip pat, ir trišalę konvenciją, liešančią teismui nusikaltusių išdavimą ir teismo pagalbą.

Kitą konferenciją sušauks Lietuvos vyriausybė, Kaune 1938 m. gruodžio mėnesį.

T. S. B.

Meiluzė? — Prūsijos prin-cas Frederikas, buvusio kai-zerio Viliaus sūhaitis, kurį grafas Haugwitz-Revent-low'as norėjo nužudyti už meilimimasi prie jo žmonos. Grafo ir žmonos byla spren-džiama Londone.

Vienybės spaustuve ne tik lai- račius spausdina, bet atlie-ja ir mažesnius spaudos darbu-

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N.Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsienioose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti paraišyti tik vienoje likto pusėje su autoriaus pavardė ir adresu.

Nesunaudooti rankraščiai nesugojami. Visais reikalais adresokite: Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Treliokas — Prezidentas.
J. Smirnas — Vedjias.
J. Tydiava — Redaktorius.

AMERIKOS LIETUVIO TIPAS

Zvarbią rudenio dieną, ar skaitaus pavasario rytmetį pasaulio dienos šviesa išvydo kūdikis. Kūdikis, suvystytas lininės drobės vystykluose, motinos yščiune gavęs juodos duonos suvirškintą kūneliui ir dvasiai maistą, laisvųjų žaliųjų laukų kvapansaus aromato aplinkumoje, jis gimsta ir leidžiamas į gyvenimą, gyvenimą sudėtingą, ir platų nežinomą pasaulį. Kaitrios saulės spindulys pažvelgė pro sulinkusios piktutės langelį ir pasveikino naują pasaulio gyvenimą.

Jį supė motina, lingavo ištišas nemigė naktis, kvėpė gimtosios žemės meilę motinišku duosnumu, mylėjo motiniška širdimi. Pirkutės dvasia dii. Aplinkinė pirkutės dvasia jį tobulino lietuviybės dvasioje. Jo jaunutė siela, jaunutis protas pažino ir skyrė pilkųjų laukų nokintą ketureilių rugių vaisių — duoną. Jį nešiojo plėčiapietis tėvas, sugrubusiomis nuo sunkaus darbo rankomis jį gliostė, guodėsi senatvės dienos sulauksias pagelbininko, būsiąs maitintojas, tiesiųjų vagų vertėjas, aukščiausiojo gausingų dovanų ėmėjas.

Jis augo, bėgiojo po laisvojo Lietuvos pūdymo dirvas, laktė, skrajojo Lietuvos žavingomis pasilėmis, gaudė žaliųjų laukų drugius, krykė vėsiungose paukšniuose, gyveno kūdikio gyvenimu. Ganė žąsis, varinėjo kiaules, raliavo kaimėne. Bernavo. Su ankstyvu pavasarį vyturiu jis vertė plačią vagą, valiovo tiesų pradalgį, kirto-Dievo dovaną. Braidžiojo klumpėmis kaimo purva. Žiemą brido sniegą, suko lino pančius, kirto malka.

Užgulė "ruskis". "Nei žodžio, nei rašto". Tamsu. Persekiojimai. Kalėjimai. Nubodo Vargas. Panoko duona. Rytijos sunkus. Reikia laisvės, reikia laimės... Ir pasklido garsas apie "aukso" šalį. Ten toli, už didelių jūrų, gilių vandenu... Ten laisvė, "aukso šalis"...

Pasiuvo motina krepšį, tėvas paskutinius skatikus iš palubės ištraukė... Dideliu kryžiumi motina laimino, tėvas graudžias ašaras braukė... Pro gūgždančius vartus sulinko tamsus siluetas ir ašarą braukdamas pranyko pagiryje... Siena. Zydų vežimas. Bėgimas... 30 dienų Atlante... Iš katiliuko pašvinkusi sriuba... Laisvės statula. Jau čia laimė, "auksas"... Jis dirbo sunkiausius darbus, nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvos nakties savo raumeningomis rankomis kilnojo, kasė, tempė, prakaitą liejo... Tautpė skatiką prie skatiko, centą prie cento. Ilgėjosi Lietuvos, ilgėjosi žaliųjų laukų, lakštingalos dainos, motinos paguodos, mylimosios mergelės...

Praslinko keletas sunkių metų. Prabėgo kaip viena diena, nutekėjo kaip upėje vanduo. Laikas nusinėjo vargo skundą, ilgėsį. Praeitais laikais liko tik užuomaršty, atsiminimuose.

Prabėgo eilė metų. Jis moderniškas amerikonas. Yes, tai teisybė. Jis amerikonas. Lietuva liko gražiame sapne, pikame atsiminime. Jis turi gražią šeimą, puikius namus, modernią automobilį. Jo tvirta nuo darbo ranka prie baltos skrybėlės suderinama harmonija. Šiandien jis turtingas, turi "žaliukų". Taip, jis čia rado laimę, "aukso šalį", laisvą gyvenimą.

Tas buvo prieš 40—50 metų. Laikas nudardėjo į amžinybės bedugnę nepalikdamas nei rakto jėgti ir prabėgusį išgyventą ir pergyventą gyvenimą. Taip, jis liko lietuviu, moderniu Amerikos lietuviu, bet skirtingu visu 100 procentų nuo ano sulinkusio sliueto, kuri palydėjo kurti motinos rauda ir pasvirė medžių šešėliai... P. Juknys

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DAR VIENAS PAREISKIMAS LIETUVAITĖS GYNĖJUI

TORONTO, Canada. — Vienybėje birželio 22 d. Lietuvos finansuojamas gynėjas, Zinantis, bando atakuoti mane melagingais įrodymais, be to, nusiskundžia, kad aš per daug didelę "dozą" pažangų užpylęs už apikaklės Lietuvaitės ir jos finansuojamam gynėjui. Jei tai laikyti atlyginimu už Lietuvos ir Zinančio darbus prieš lietuvių, tai nemanau, kad Lietuvaitė su Zinančiu sutiktų.

Jei Tamsta tvirtini, kad Savanorie korespondenciją redagavo net visas keturių asmenų stabas, tai kodėl nepažymėjai, kad tai korespondencijai pritarė apie 40 tautiniai nusistatę asmenų, be to, dar ir kiti nusistatę lietuvių pritarė teisėtai kovai prieš lietuvių groivikus.

Nors aš nenoriu garbės, kaip Lietuvaitė ir Zinantis, bet už suteikimą man štabo pirmininko vietos, tenka primesti ačiū.

Tamsta sakai, kad seniai pažįsti Lietuvaitę. Aš to neginčiu, gal pažįsti, gal net teko ir dirbti kur nors vienoje dirbtuvėje kartu su Lietuvaitė, bet tik ne lietuvių darba. Nes aš gyvenau Toronte nuo pat atvažiavimo iš Lietuvos, gerai žinau ir pažįstu Tamstą ir Lietuvaitę.

Tiesa, Lietuvaitė anksčiau šiek tiek dirbo lietuvių bendrai, už ką jai visuomet buvo atiduodama daugiau kredito, negu ji užsitarnavo buvo. Bet vėliau, užėmus lietuvių parapiją svetimitaučiui kunigui ir pradėjus varginkauti lenkai, Lietuvaitė buvo saviuolieta svetimitaučių ir pradėjo veikti prieš lietuvių, pritarėdama svetimitaučių norams.

Tačiau Tamsta niekur tarp Toronto lietuvių nesi pasizymėjęs, kaip veikėjas. Tik vėliausiu laiku pradėjai veikti ir tai priešingai pusei. Tiesa, neturėdamas lėšų pragyvenimui,

Tamsta bandai uždarbiuoti, rašydamas melagingas korespondencijas prieš lietuvių kovotojus. Tą mano išsireikimą patvirtina pačios Lietuvos grasinimo žodžiai "kad ir kaimuos, bet nepasiduosiu".

Kilus parapijoje nesuiprati mams, sugriuvo ir moterų draugija, ką patvirtina buvusios moterų d-jos valdybos parės išsireikimas, kad ta moterų draugija dabar susideda iš Lietuvos, jos pavaduotojos ir dar vienos kumutės.

O vis dėlto melagingai norima įrodyti, kad moterų draugija kaip gyvavo, taip ir gyvuoja.

Jei Tamsta garsiniesi Zinančiu, tai kam pats save kritikuoji, rašydamas, kad negalėsi būti iš surengtų šokių vakaro pelno. Tikrumoje bendrai buvo gauta ne 17 dol., kaip Tamsta rašė, bet 23 dol. ir 20 centų, kurie pasiųsti Lietuvos ginklų fondui per Lietuvos garbės konsulą, pulk. Grant-Suttie. Rengimo komitetas turi pakvitavimą.

Kai dėl buvusios publikos tuose šokiuose, taj matyt, Tamsta viską skaičiuoji pirštais.

Pažymėdamas, kad aš nebuvau tame parengime, aiškiai pats save išduodi, parodydamas, kad manęs nepažįsti, o tik spėlioji ir bereikalingai užkabiniėj nieko bendra su tomis korespondencijomis neturintčius asmenis.

Kad Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas nebuvo rengiamas vienos parapijos vardu, tai faktas. Jei būtų buvęs rengiamas ir tuo sutaupto malūninkams daug laiko. Be to, išrastos girmos yra labai patvarios. Po padarytų bandymų išradėjo svajonė pilnai išsipildė, visais atvejais naujos girmos pasirodė praktiškesnės bent 40—60% už esamas. Tas išradimas yra užpatentuotas Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse. Dabar toms girmoms daugiau pagaminti susidėjo keli asmens, kurie jau pradeda tą darbą dirbti.

ISRADO NAUJAS GIRNAS

KLAIPEDA. — Vienas jaunas malūninkas technikas Augustas Normantas, gyvenęs Skuodo valsė, Rušupių kaime, išrado labai praktiškas malimo girmas, kurių nereikia nei kalti. Jos reguliuojamos tam tikrais varžtais ir tuo sutaupto malūninkams daug laiko.

Be to, išrastos girmos yra labai patvarios. Po padarytų bandymų išradėjo svajonė pilnai išsipildė, visais atvejais naujos girmos pasirodė praktiškesnės bent 40—60% už esamas. Tas išradimas yra užpatentuotas Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse. Dabar toms girmoms daugiau pagaminti susidėjo keli asmens, kurie jau pradeda tą darbą dirbti.

PATARIMAI

Nekaltink žmogaus, jog jis nieko protingo nepasakė, kuomet jo burna užimta. Neišmėtinėk vėžiui, kad jis atbulas traukiasi. Geriau pasuk jį taip, kad jis traukdamos atbulas eitu pirmyn. Nereikalauk iš lapės, kad ji atsargiai apsiėtu su pūkais tos vištos, kurią ji smaigia.

Pailsės. — Senatorius William E. Borah iš Idaho valstybės. Sulaukęs 73 metų šis Jungtinių Valstybių senatorius buvo priverstas atsigtulti į lovą, nes, Washingtono gydytojų nuomone, jo nervai esą paire ir jis turi kurti laiką pailsėti. Šis, pavyks trauktas senatoriui Borah apleidžiant Kapitolių.

SCRANTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

NEWTON EZERO IŠVAŽIAVIMAS

SCRANTON, Pa. — Lietuvių Politikos Klubas skėmadėnį liepos 3 dieną surengė savo penktą metinį išvažiavimą prie Newton ežero ir į šitą suvažiavimą pakvieta visos apylinkės lietuvių, taip pat SLA, TMD, ALTS ir Tautinės Tarybos valdybos narius. Tarp kitų pakviestų teko matyti Tautinės Tarybos vicepirmininką A. S. Trečioką.

Suvažiavimas buvo gana gausingas, dalyvavo keletas tūkstančių lietuvių. Suvažiavimas pavadintas Lietuvių Diena. Suvažiavimo pirmininku paskirtas A. J. Runas, o jo padėjėju p-nia P. Jadaugienė. Sporto reikalus tvarkė Kazys Mockus. Petras Kantakavičius rūpinosi susisiekimo priemonių reikalais, kad nuvežtų visus į parengimo vietą. Antanas Janošaitis rūpinosi programos ir kalbėtojų perstatymo reikalais. Suvažiavime buvo visi veiklesni apylinkės lietuvių ir daugelis VIENYBĖS skaitytojų ir rėmėjų. Apie suvažiavimą plačiai parašė vietos laikraščiai.

JUOZAS BALTRUŠAITIS LAIMEJO

SCRANTON, Pa. — Vietos laikraštis The Scranton Times pasirinko ir pasiuntė į Wildwood, N. J. iš Lackawanna apskrčio savo atstovų žaisti kamuoliukais. Suvažiavime dalyvavo daugelis kitų laikraščių atstovų "čempijonų", bet mūsų Juozas Baltrušaitis laimėjo antrą vietą penktadienio, liepos 1 d. žaidime Wildwood, N. J. ir už tai gavo dovaną iš The Scranton Times laikraščio. Taip pat šitas laikraštis įdėjo paveikslą ir aprašymą, o šeštadienio popietyje buvo surengtas iškilmingas Scrantono miesto gatvės sutikimas ir sveikinimas. Keletas dešimčių automobilių, papuoštų Amerikos ir Lietuvos vėliavomis ir atitinkamais užrašais, parodavo miesto gatvėmis. A. S. T.

buvome pakviesti į svečius pas ponus Teleišius (Telleys) ir jų vasarnamį, apie 45 mylių nuo Scrantono. Svečių tarpe buvo teisėjas Laukaitis, J. J. Baciūnai, dr. M. J. Vinikiai, dr. Drangelis, p-lė J. Rašinskaitė, A. S. Trečiokas. Telesiai turi didelį dailį ir labai pavyzdiną vedamą ūkį. Telesių šeima taip pat yra labai pavyzdinga. Abudu yra Amerikoje gimę au gė, aukštusios mokslus baigę. Jų dvi dukterys, kurių viena yra aukštesnės mokyklos mokytoja, o antra dar lanko aukštesnę mokyklą. Reikia pastebėti, kad abu tėvai gražiai kalba lietuviškai, o su jų dukterimis taip pat galima susikalbėti. Abi dukterys yra labai susidomėjusios Lietuva ir laukia progos ją aplankyti. T.

MIESTAS SVEIKINO LIETUVIUS

SCRANTON, Pa. — Suvažiavusius delegatus į SLA, TMD, ALTS seimus ir į Tautininkų Konferenciją sveikino ne tik skrantoniečiai lietuvių, bet ir kiti šio miesto gyventojai. Miesto rotušė pasipuošus Amerikos ir Lietuvos vėliavomis ir sveikino iškabomis. Taip pat daugelis viešbučių, restoranų ir kitos įvairios įstaigos iškabinsios vėliavas ir iškabas su sveikinimais ir linkėjimais. Vietos spauda, o ypač The Scranton Times dėjo delegatų paveikslus ir aprašymus beveik kiekvieną dieną. A. S. T.

TAUTININKŲ GEGUŽINĖ

LOS ANGELES, Cal. — Sekmadienį, birželio 26 d. čia įvyko vietos tautininkų surengta puiki ir sėkminga gegužinė. Gegužinė įvyko prie Venturos bulvaro. 25 mylių atstumu nuo miesto centro. Esant gražiam orui, žmonės rinkosi į gražią gegužinės vietą nuo 10 val. ryto. Publikos prisirinko daug.

Prie geros muzikos linksmai šokta lietuviški ir angliški šokiai. Linksmai dainuota lietuviškos dainos ir žaista žaidimai. Gražiai dainavo lietuviškai ir angliškai Violeta Mae-Sinkitūtė. Jos dainų klausėsi atidžiai visi gegužinės dalyviai. Jai pritarė šešios lietuvių. Dalyvių nuotaika buvo puikiausia. Gegužinė baigėsi 10 val. vak. Gauta gražaus pelno. Visuomnis

VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RŪGPIŪČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.

Suorganizuota didžiulė idomi programa
Miss Vienybės 1938 metų rinkimai
Mažų vaikų konkursas (Children's Party)
Dainos — Šokiai — Žaidimai
Sporto varžytinės — Boxing Bout
Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNA HOPE CHEST —
— kraitis
Gros du orkestrai, Vienas šokiams, kitas — iluminuotame ir dekoruotame parke.

IZANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Biletai jau gaunami Vienybės administracijoje ir pas platintojus

VISI MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

VIENYBĖ

ATEINANTIS RUDENIŲ NUPIGINS KELIONĘ Į EUROPA

Cunard White Star Linijos vadovybė nusprendė nupiginti laivakortes į abu galus į Europą ateinantį rudenį.

Tuo laivakortės nupiginimu galės pasinaudoti tikrai turistinės ir trečiosios klasių keleiviai. Laivakortės bus nupigintos tikrai nuo šių metų rugsėjo (September) 4 dienos ligi spalio (October) 2 dienos, įskaitant ir tą dieną.

Laivakortės bus nupigintos keliaujantiems ne tik mažesniais laivais, bet ir dideliais laivais, kaip antai: Queen Mary, Aquitania, Britannic ir Georgic.

Nupigintas laivakortės nupirkę keleiviai galės iš laivo išlipę Europoje išbūti keturias savaites, skaičiuojant tą laiką nuo dienos išlipimo iš laivo.

Kiek teko patirti, daugelis žmonių labai džiaugiasi tokiu įvykiu ir rengiasi pasinaudoti tokia puikią progą. Juk rugsėjo ir spalio mėnesiai yra labai tinkami tokiai kelionei, nes vasaros atostogų atidaromi temet vyksta visu smagumu, po vasaros atostogų atidaromi teatrai, operos ir kitos įstaigos. Ūkininkai jau būna kiek laivesni po vasaros darbų ir daugiau laiko turi kalbėtis ir džiaugtis su svečiais iš anapus vandenyno.

Cunard White Star Linijos vadovybė pažymi, kad minėta rudens laikotarpį laivakortę į abu galus nupirkę keleiviai, važiuodami laivu Queen Mary, galės susitaupyti 48 dolerių trečioje klasėje ir 100 dolerių turistinėje klasėje.

Norintiesi pasinaudoti laivakortę nupiginimu keleiviams

primename, kad laivas Queen Mary iš New Yorko priplaukos išplauks rugsėjo 7 dieną ir 21 dieną.

Laivas Aquitania iš New Yorko išplauks rugsėjo 14 dieną, Britannic rugsėjo 4 d. ir spalio mėn. 1 dieną, Georgic rugsėjo 17 dienff.

Kiti Cunard White Star Linijos laivai išplauks: Franconia rugsėjo 4 d. ir spalio 1 d., Samaria rugsėjo 9 d., Scythia rugsėjo 17 d. ir Laconia rugsėjo 23 dienff.

Kas nori smulkesnių žinių gauti, iš anksto dokumentus kelionei parūpinti, laivakortę nupirkti ir geresnę vietą bet kuriame laive užsisakyti, prašomi kreiptis į VIENYBĖS Laivakortžių Agentūrą, kuriai vadovauja patyręs toje srityje ir plačiai Atlanto keliviams žinomas Juozas Smitrus.

Biznieriui, kai jums reikės ateinantiesiems metams kalendorių, praneškite Vienybė. Turime didelį pasirinkimą kalendorių su gražiausiais paveikslais.

VIENYBĖ SUTEIKĖ MŪSŲ JAUNIMUI TAUTINĖS KULTŪROS LOBĮ

Spauda — mokslo ir žinių lobynas. Knyga — spaudos padarinys, įrankis. Kalba susidarė iš žodžių, žodžiai iš garsų. Spausdinta knyga — suburia į vienumą. Iš jos mes semiamės mokslo, žinių, ieškome proto ir sielos peno.

Buvo laikai, kada lietuvių

Princas ir gubernatorius. — Svedų princas Bertilis kalbasi su New Yorko gubernatorium Lehman'u per pokylį New Yorke.

PARDUOTA DAIGIAU GAZOLINO

ALBANY, N. Y., liepos 11 d.—Surinktomis žiniomis balandžio mėnesį New Yorko valstybėje parduota 145,031,902 galonai gazolino, už kurį valstybės mokesčių gauta 3,804,656 doleriai.

1937 m. balandžio mėn. gazolino šioje valstybėje parduota 4,108,273 galonais mažiau.

Per pirmuosius keturis šių metų mėnesius New Yorko valstybėje gazolino parduota 500,529,249 galonai, tai yra, 3,700,208 galonais mažiau, negu per tą laikotarpį 1937 metais.

Reikalingas vaikas

Dirbti spaustuveje. Dėl darbo sąlygų galima pasikalbėti VIENYBĖS administracijoje, 193 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Hipnotizuotojas. — Garsus hipnotizuotojas Robertas A. Gilbert'as sulaikytas už tai, kad hipnotizavo moteris beskausmiam gimdymui ir viena moteris po to mirė.

Douglas Fairbanks'as, Jr. ir Danielė Darrieuz filmė "The Rage of Paris", kuris rodomas teatre ROXY, 7th Ave. ir 50 Str., New York City.

GAUTI LAISKAI

VIENYBĖS administracijoje yra gauti laiskai šiems asmenims:

- Mr. Walter Shabunas, Darius-Girėno legiono postui, B. Mockus, pirm.
- George Mickus, Jr.
- Mrs. Robinson
- Alex Zukauskas (2 laiskai)
- F. Narvydas
- A. Breck
- Mr. and Mrs. J. Widunas
- A. Zimas
- Antanas Mikalauskas
- Apolionija Lastauskienė
- S. Peters 2
- B. Kriabiumas, 3
- Frank Jonaitis

Miss De Sylva
Isabelle Stakius
Anthony Sleuis
Jos. E. Nachkus
Al. Conrad.
Joe Dranginis
Prašome aukščiau minėtus asmenis atsiimti laiskus.

APSIDEVĖ

—Tai sakai, kad Algirdas apsidevė?
—Taip, taip. O tu dar nežinojai?
—Tai pasakyk, ar jis vedė iš meilės ar dėl apskaiciavimo?
—Sunku pasakyti. Greičiausiai jis vedė ir iš meilės ir dėl apskaiciavimo. Pasogą jis paėmė iš meilės, o žmoną iš apskaiciavimo.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkelti savo Williamsburgo ofisą į 622 BEDFORD AVE. netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 val. vak. iki 8 val.
FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y. Tel. 1 Triangle 5-3622
168 GRAND STREET, Tel. 1 Evergreen 8-7179

GARSINKITĖS VIENYBĖJE

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIŠ LIETUVIŠKA DUONA 64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTŲ IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Koplyčia Laidotuviams

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Koplyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ

Princesė ir La Guardia. — Svedijos princesė Luiza kalbasi su New Yorko miesto majoru La Guardia per pokylį Waldorf-Astoria viešbuty, kur dalyvavo daugiau kaip 1000 žymių svečių. Majoras turi svedų ordiną.

TARZANAS UGNYJE

12. Manydama, kad jo dukrelę Yvonę bus pavogęs jam nežinomas Tarzanas, su kuriuo jis buvo susitikęs kaip tik tuo pat laiku, kapitonas d'Albertas tuoj susaukė visą esamą kariuomenę ir liepė ieškoti įtariamą baltąjį laukinį vyrą su dviem dar neužaugusiais vaikais. Liepta sumti gyvą, ar negyvą.

Įsakymas sumti tariamą žmogvagį buvo išsiuntinėtas visiems kariuomenės patruliams ir pasienių sargybai. Greičiausiai pasiuntiniai buvo nusiųsti pas visus vietos gyventojų seniūnus su reikalavimais ieškoti visur baltąjo ateivio. Už jo suėmimą buvo siūlomos didelės dovanos. Prasidėjo tikra medžioklė.

Tarzanas žmogvagis! Jei kas būtų taj pasakęs Tarzanui pirmiau, jis būtų gardžiai pasijuokęs. Bet jo juokas būtų trumpas, jeigu jis žinotų, kokis įsakymas duotas kariuomenei. Kapitonas d'Albertas ieškotojams aiškiai įsakė: "Suraskite mano dukrelę. Jei žmogvagis nepasiduos geruoju, nušaukite jį ir jo draugus!"

Ivykiai susidarė geriau, negu tikėjosi Abdul Kebas. Dabar tasai arabas stengėsi sudaryti savo kerštą Tarzanui dar tikresnį. Jis sustiprins kapitono d'Alberto įtarimą, kad Tarzanas pavogė jo mergaitę. Tuomet jau Tarzanas neišsukuks, nors ir gudriausiai aiškintų, o Abdul Kebas atsilygins šiam atėjūnui.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje